

ATOTAVEU

POESIA AL CARRER

**Lectures públiques de poesia d'arreu del món
amb parelles de persones que reciten
en la llengua original i en català.
Un tandem per la cultura i la cohesió social.**

23 d'abril de 2016

Pl. de l'Om, 12 h

Llengües: anglès, castellà, *castúo*, malai, polonès, portuguès, sicilià i ucraïnès

Amb la participació de **Xavi Grau**

I l'actuació musical de **Roger Andorrà** (gralla) i **Marçal Ramon** (acordió diatònic)

Parella: Juan Merino (Extremadura) i Anna M. Muñoz (Sant Cugat)

Idioma original: castúo

Compuerta (Luís Chamizo)

Corre'l tren retumbando por los jierros
de la vía. Retiemblan
los recios arconoqueos qu'esparraman
al reor del troncón las hojas secas.
Juyen las yuntas cuando'l bicho negro,
silbando, traquetaea.
S'esmorona un terrón, y el jumo riñe
con las ramas d'encinas que l'enrean...

Vusotros qu'ajuís pa no sé onde,
no queändo'n los jierros ni las juellas;
vusotros qu'asomaos a las ventanas
guipáis las foscas y arrogantes jesas
y las jondas colás con sus regachos
y la tierra e labor enjuta y seria
donde rumian su pan unos gañanes
del coló de la tierra.

Vusotros qu'atendéis a las lerturas
y séis tan sabiñdos de las cencias
que quizás nus larguéis de carrerilla
y en romances jazañas extremeñas
que los nuestros ejaron sin contagias
endispúes de jaceglas.

Vusotros, los que vais drento del bicho
que juyendo retumba y traquetaea,
¿no sentís al pasá junto por junto
al mesmo corazón de nuestras tierras
argo asín com'argún juerte deseо
que s'eschanguen del chisme toas las rueas?

Comporta

Corre el tren retrontant pels ferros de la via.
Tremolen les fèrries sureres que escampen
al voltant de la soca la fullaraca seca.
Fugen les frontisses quan la bestiola negra
xiulant, sotrageja.
S'esllavissa un terròs i el fum esbronca
el brancam d'alzines que l'entabanen...

Vosaltres que fugiu vés a saber on,
no queden els ferros ni les petjades.
Vosaltres que us aboqueu a les finestres,
mireu les fosques i arrogants deveses
i les fondes cues amb els seus rams
i la terra llaurada eixuta i seriosa
on rumien el pa uns vaillets
de color de fang.

Vosaltres que pareu esment a lectures
i sou tan saberuts i lletraferits
que potser sabeu fil per randa
romanços de gestes extremeñes
que els antecessors deixaren per contar
tan bon punt varen ser realitat.

Vosaltres, que aneu dins la bestiola,
que fugint retrona i sotrageja,
no en sentiu el pas ben a prop
tan endins de la nostra terra
i com amb un fort desig
que se n'esmicolin totes les rodes?

Trio: José Roberto de Paula (Brasil), Daniela Soares (Brasil) i Magalí Soler (Sant Cugat)

Idioma original: portuguès

Eterna Presença(Mário de Andrade)

Este feliz desejo de abraçar-te,
Pois que tão longe tu de mim estás,
Faz com que te imagine em toda a parte
Visão, trazendo-me ventura e paz.
Vejo-te em sonho, sonho de beijar-te;
Vejo-te sombra, vou correndo atrás;
Vejo-te nua, oh branco lírio de arte,
Corando-me a existência de rapaz...
E com ver-te e sonhar-te, esta lembrança
Geratriz, esta mágica saudade,
Dá-me a ilusão de que chegaste enfim;
Sinto alegrias de quem pede e alcança
E a enganadora força de, em verdade,
Ter-te, longe de mim, juntinho a mim.

Eterna presència

Aquest feliç desig d'abraçar-te
Encara que tan lluny ets de mi
Faig com que t'imagino arreu
Miro, portant ventura i pau
Et veig en somnis, somnio besar-te;
Veig la teva ombra, vaig darrere corrent;
Et veig nua, oh blanc lliri d'art,
Com adolescent em ruboritzo
I com veure't i somiar-te aquest record
Que flueix, aquest màgic enyor;
Dóna'm la il·lusió que per fi has arribat
Sento l'alegria de qui demana i troba
I l'enganyadora força de veritat,
Tenir-te, lluny de mi, i junt amb mi.

Parella: Yin Chern Law (Malàisia) i Carles Aymí (Sant Cugat)

Idioma original: malai

Kekasih (Usman Awang)

Akan kupintal buih-buih menjadi tali mengikatmu
akan kuanyam gelombang-gelombang
menjadi hamparan ranjang tidurmu
akan kutenun awan-gemawan
menjadi selendang menudungi rambutmu
akan kujahit bayu gunung
menjadi baju pakaian malammu
akan kupetik bintang timur
menjadi kerongsang menyinari dadamu
akan kujolok bulan germana
menjadi lampu menyuluhi rindu
akan kurebahkan matari
menjadi laut malammu menghirup sakar madumu

Kekasih, hitunglah mimpi yang membunuh realiti dengan syurga ilusi.

Amant

Filaré l'escuma per fer-ne cordill que et lligui a mi.
Teixiré les ones per ser el llençol del teu llit.
Faré punt amb els núvols majestuosos per ser el
mocador que cobreixi els teus cabells.
Cosiré la brisa de les muntanyes per ser el teu
vestit de nit.
Despenjaré les estrelles per ser fermall que llueixi
en el teu pit.
Baixaré l'eclipsi de lluna per il·luminar el teu
anhel.
Baixaré el sol per ser la mar nocturna que respira
ta dolçor.

Amant, deixa que els teus somnis matin les
certeses amb il·lusions celestes.

Parella: Tetyama Pylypenko (Ucraïna) i Marta Artigas (Sant Cugat)

Idioma original: ucraïnès

Ліна Костенко (Доля)

Наснivся мені чудернацький базар:
під небом у чистому полі,
для різних людей,
для щедрих і скнар,
продажалися різні Долі.
Одні були царівн не гірш,
а другі – як бідні Міньйони.
Хто купляв собі Долю за гріш.
А хто – і за мільони.
Дехто щастям своїм платив.
Дехто платив сумлінням.
Дехто – золотом золотим.
А дехто – вельми сумнівним.
Долі-ворожки, тасуючи дні,
до покупців горнулись.
Долі самі набивались мені.
І тільки одна відвернулась.
Я глянула їй в обличчя ясне,
душею покликала очі...
– Ти, все одно, не візьмеш мене, –
Сказала вона неохоче.
– А може візьму?
– Ти собі затям, –
сказала вона суворо, –
за мене треба платити життям.
А я принесу тобі горе.
– То хто ж ти така?
Як твоє ім'я?
Чи варта такої плати?
– Поезія – рідна сестра моя.
А правда людська – наша мати.
І я її прийняла, як закон.
І диво велике сталося:
минула ніч. І скінчився сон.
А Доля мені зосталась.
Я вибрала Долю собі сама.
І що зі мною не станеться, –
у мене жодних претензій нема
до Долі – моєї обраниці.

El destí és meu

Vaig somniar un mercat estrany, sota un cel en un camp obert, amb persones diverses –generoses o gasives, estalviadores o malbaratadores–, on es compraven i es venien els destins humans.

Alguns eren dignes de reis i d'altres, per ser pobres. Uns compradors pagaven amb or i d'altres, amb moneda dubtosa; i uns pocs tenien com a preu la pròpia felicitat.

Els destins s'agrupaven com si fossin belles donzelles esperant una gent que prendria la decisió de triar.

Quan m'hi vaig apropar, vaig veure un destí que amagava la cara. Vaig copsar-li la mirada i em va dir que no me l'enduria perquè el seu preu podia ser patir per sempre o manllevar-me la vida.

Vaig preguntar-li per què el seu preu era tan dur i qui era. Em va respondre que la Poesia era la seva germana i la Veritat era la mare.

La vaig acceptar i succeí el miracle. La fi de la nit va fondre el somni però em vaig quedar amb el destí en despertar, sabent que el camí seria dur però decidit per mi.

Parella: Elizabeth Newman (Califòrnia) i Olga Lacoma (Sant Cugat)

Idioma original: anglès

The Past is... (Emily Dickinson)

The Past is Such a Curious Creature
To look her in the Face
A Transport may reward us
Or a Disgrace—

Unarmed if any meet her
I charge him fly
Her rusty Ammunition
Might yet reply.

El passat és...

El passat és una criatura tan estranya,
En mirar-la a la cara
Un èxtasi pot recompensar-nos
O una desgràcia.

Desarmat qui hi ensopogui
Li prego que fugi
La seva munició rovellada
Pot ser que encara respongui.

Parella: Charo González (Madrid) i Lluís Llobet (Sant Cugat)

Idioma original: castellà

Mujeres (Diego Ojeda)

Pilotos,
médicos,
cantantes,
arquitectos,
cocineros,
electricistas,
boxeadores,
poetas,
funcionarios,
cirujanos,
taxistas,
actores,
futbolistas,
diputados,
(...)

Dones

Pilots,
metges,
cantants,
arquitectes,
cuiners,
electricistes,
boxejadors,
poetes,
funcionaris,
cirurgians,
taxistes,
actors,
futbolistes,
diputats,
(...)

Todos hemos llorado por alguna mujer.

Tots hem plorat per alguna dona.

Parella: Monika Skowyra (Polònia) i Lluís Corretja (Sant Cugat)

Idioma original: polonès

Nic dwa razy(Wislawa Szymborska)

Nic dwa razy się nie zdarza
i nie zdarzy. Z tej przyczyny
zrodziliśmy się bez wprawy
i pomrzemy bez rutyny.

Choćbyśmy uczniami byli
najlepszymi w szkole świata,
nie będziemy powtarzać
żadnej zimy ani lata.

Żaden dzień się nie powtórzy,
nie ma dwóch podobnych nocy,
dwóch tych samych poczynień,
dwóch jednakowych spojrzeń w oczy.

Wczoraj, kiedy twoje imię
któś wymówił przy mnie głośno,
tak mi było jakby róża
przez otwarte wpadła okno.

Dziś, kiedy jesteśmy razem,
odwróciłam twarz ku ścianie.
Róża? Jak wygląda róża?
Czy to kwiat? A może kamień?

Czemu ty się, zła godzino,
z niepotrzebnym mieszasz lękiem?
Jesteś - a więc musisz minąć.
Miniesz - a więc to jest piękne.

Uśmiechnięci, współlobiąc
spróbujemy szukać zgody,
choć różnimy się od siebie
jak dwie krople czystej wody.

Res s'esdevé dos cops

Res s'esdevé dos cops
ni passarà. Per això
sense experiència naixem,
sense rutina morirem.

En aquesta escola del món
no sou mals alumnes.
No repetirem un any,
un hivern, un estiu.

No és el mateix cap dia,
no hi ha dues nits semblants,
ni igual mirada en els ulls,
ni dos petons idèntics.

Ahir, mentre el teu nom
en veu alta pronunciaven,
vaig sentir com si una rosa
caigués per la finestra.

Ara que estem junts,
torno la cara cap al mur.
Rosa? Com és la rosa?
Com una flor o com una pedra?

Digues-me per què, mala hora,
amb por inútil et barrees.
Ets i per això passes.
Passes, per això ets bella.

Mig abraçats, somrients,
buscarem el seny,
tot i ser tan diferents,
com dues gotes d'aigua pura.

Parella: Cristina Cella (Itàlia) i Xavier Grau (Sant Cugat)

Idioma original: italià

Poesia illegittima (Vivian Lamarque)

Quella sera che ho fatto l'amore
mentale con te
non sono stata prudente
dopo un po' mi si è gonfiata la mente
sappi che due notti fa
con dolorose doglie
mi è nata una poesia illegittimamente
porterà solo il mio nome
ma ha la tua aria straniera ti somiglia
mentre non sospetti niente di niente
sappi che ti è nata una figlia.

Poesia il·legítima

Aquell vespre que vaig fer l'amor
mentalment amb tu
No vaig ser prudent
Al cap d'una estona se m'ha inflat la ment
Sàpigues que fa dues nits
Amb grans dolors
M'ha nascut un poema il·legítimament
Portarà només el meu nom
Però té la teva presència estrangera
s'assembla a tu
Mentre no sospites res de res
Sàpigues que t'ha nascut una filla

LECTURA EN COMÚ (poema del Dia Mundial de la Poesia 2016)

Preneu les roses (Olga Xirinacs)

Mireu, és tan sols un moment. Contempleu
com entra la primavera de sang verda.
Preparo el meu quadern per escriure una estona
sobre aquest fenomen que arriba en silenci.
Potser un vent lleu, potser un mestral
mourà les fulles de les mèlies,
de les moreres i dels avellaners,
portarà el perfum dels jacints a les places,
sobre tombes recents, sobre les oblidades,
i recordarà a vius i morts que en aquest mes de març
hi ha un dia que en diuen dels poetes. De la poesia.
Tolstoi va escriure Resurrecció, la contundent entrada
a la força del viure i a l'ambició dels homes,
tot en una sola pàgina, la primera.
Oh, sí, llegiu-la. Perquè si alguna cosa cal que digui el poeta
és que la vida torna i es fa lloc, i que els homes
lluiten contra tota natura. Contempleu, també,
La primavera, d'Odilon Redon al Museu Puixkin:
la dona rosa i nua sota l'arbre immens,
i no cal dir res més en aquest dia vint-i-u de març.
L'he escrit ja fa molts anys, aquesta primavera,
mentre els llorers creixien i oferien
corones victorioses. Preneu les roses
abans no s'esfullin. Fulles i fulls de llibre
s'abandonen a la fràgil esperança del poeta.